

TRANSPORT UGROŽENOG NOVOROĐENČETA

Slobodanka Đurić

DEFINICIJA

Transport novorođenčadi podrazumeva prenos bolesne novorođene i prevremeno rođene dece iz zdravstvene ustanove nižeg nivoa zdravstvene nege (II nivo) do zdravstvenog centra višeg nivoa (III nivo) u cilju sprovođenja odgovarajuće, specijalizovane nege i lečenja.

INDIKACIJE:

- RD različite etiologije;
- Apneje;
- Urođene srčane mane;
- Porodajne traume;
- Deca male telesne mase na rođenju;
- Hirurška stanja;
- Dete majke obolele od diabetes mellitusa;
- Neonatalne konvulzije;
- Infekcije (sepsa, meningitis);
- Hemolizna bolest;
- Šok;
- Teška acidoza;
- Refrakтерна hipoglikemija;
- Teška neonatalna depresija;
- Dete koje nije dobro iz nepoznatih razloga.

ORGANIZACIJA I NAČIN TRANSPORTA

PRENATALNO - Transport «In utero» (idealna način);

POSTNATALNO - Specijalno opremljeno sanitetsko vozilo, ređe helikopter, avion.

- Ordinirajući lekar vrši procenu potrebe transporta;
- Nakon donesene odluke lekar uspostavlja telefonski kontakt sa neonatologom ustanove u koju se dete prevodi;
- Neonatologu izlaže podatke o:
 - Toku trudnoće i porođaja;
 - Apgar skor;
 - Porođajnoj telesnoj masi;
 - Gestaciji;
 - Primenjenoj reanimaciji;
- Nakon dobijenih podataka neonatolog obaveštava ekipu za transport o stanju deteta i mestu odakle se transportuje.

Transportnu ekipu čine:

- Lekar OIN (kad je neophodno);
- Medicinska sestra¹ specijalno edukovana za transport visoko rizične prevremeno rođene i bolesne novorođenčadi, i
- Vozač.

¹ Medicinska sestra proverava ispravnost opreme i medikamenata po spisku koji poseduje.

Potrebna oprema:

- Transportni inkubator;
- Kardiorespiratorni monitor;
- Aparat za merenje koncentracije O₂;
- Aparat za merenje pritiska;
- Toplomer;
- Šator za kiseonik (HOOD);
- Pulsoksimetar;
- Reanimacioni balon sa maskama različitih veličina;
- Oprema za intubaciju: laringoskop, tubusi (2,5-4,0 mm), konektori;
- Mc Gill-ova klješta;
- Ervej-različitih veličina;
- Aspirator;
- Infuzione pumpe;
- Stetoskop.

Dodatni materijal

- Kateteri za aspiraciju (6, 8,10 Fr);
- Sonde za hranjenje (6, 8 Fr);
- Špricevi;
- Igle;
- Umbilikalni kateteri (arterijski, venski);
- Trokrake slavine;
- Lancete;
- Hirurški konac i igla;
- Sterilne rukavice;
- Tračice za pupak;
- Creva za kiseonik;
- Flaster;
- Gaza;
- Vata.

Medikamenti

- Adrenalin;
- Atropin sulfat;
- Antibiotici;
- Bensedin;
- Ca gluconat 10%;
- Deksametazon;
- Digoksin (Dilacor);
- Dopamin;
- Glikoza 5%, 10%, 50%;
- Furosemid (Lasix);
- Heparin;
- K vitamin;
- Lidokain;
- Fenobarbiton amp.;
- NaCl 0,9%, 3%;
- NaHCO₃ 8,4%;
- Aqua pro injectionem.

Pri preuzimanju deteta medicinska sestra uzima podatke iz istorije bolesti majke o:

- Toku trudnoće i porođaja;
- Datumu poslednje menstruacije;
- Očekivanom terminu porođaja;
- Prskanju plodovih ovojaka;
- Osobinama plodove vode, posteljice i pupčanika;
- Apgar skor;
- Reanimaciji.

U sanitetskom ili drugom vozilu za transport² neophodno je da postoje uputstva za:

- Reanimaciju;
- Asistiranu ventilaciju;
- Kontrolu temperature;
- Primenu lekova;
- Kontrolu i praćenje specijalnih stanja:
 - Pneumotoraks;
 - Dijafragmalna hernija;
 - Atrezija ezofagusa/ezofagotrahealna fistula;
 - Atrezija hoana;
 - Intestinalna opstrukcija;
 - Omfalocela, gastrošiza.

Odnos prema roditeljima

- Pri preuzimanju deteta neophodno je roditelje obavestiti o razlozima zbog kojih se dete prevodi u drugu ustanovu.
- Roditeljima dati tačnu adresu ustanove i broj telefona na koji se mogu javiti i dobiti informacije o zdravstvenom stanju svog deteta.

² Transportna ekipa treba da poseduje radio-vezu ili mobilni telefon za kontakt sa ordinirajućim lekarom ili neonatologom ustanove u koju se dete prevodi.

LITERATURA

1. Jaimovich DG: Dhamapuri Vidyasagar, Hand book of Pediatric and Neonatal Transport medicine; 2002; 126-180.
2. Pettett G, Buser M, Merenstein GB: Regionalization and Transport in Perinatal Care, Handbook of Neonatal intensive Care; 1993; Chapter 2, 6-20.
3. Robertson NRC, Rennie JM, editors. A manual of Neonatal intensive Care. London. Arnold; 2002.
4. V.C.H. von Loewenich and K.H. Vonderleit; Neonatal transport Advances in Perinatal medicine, Glasgow; 1996; 235-239.
5. Whitfield MF: Practical Neonatal transport, Advances in Perinatal medicine, Glasgow; 1996; 231-235.